

Beste leerkrachten,

Binnenkort komt u met uw klas kijken naar Studio ORKA speelt *De Spreeuw*, een nieuwe voorstelling van STUDIO ORKA in coproductie met Vooruit Gent. Graag geven we een woordje uitleg bij deze voorstelling, opdat u en uw leerlingen zich kunnen voorbereiden op het theaterbezoek.

Het is belangrijk dat u **VOORAFGAAND AAN DE VOORSTELLING** deze lesmap doorneemt met je leerlingen. De voorstelling vindt plaats in C-mine cultuurcentrum en duurt ongeveer 70 minuten. We hebben de belangrijkste info – die de leerlingen best op voorhand weten – aangeduid in het **grijs**.

Een korte introductie tot:

Studio ORKA speelt *De Spreeuw*

OVER DE VOORSTELLING

Thematiek

Zoals steeds laat STUDIO ORKA zich inspireren door een specifieke locatie. Voor *Studio ORKA speelt De Spreeuw* is dat een theaterzaal, een ongewone locatie voor ORKA vermits alle voorstellingen uit het ORKA repertoire zich tot nog toe ver weg van theaterzaal afspeelden. ORKA neemt het theater als biotoop onder de loep en kijkt voornamelijk naar wat zich afspeelt achter de schermen. Daar lopen verschillende personages rond die werken in het theater maar zelden in de schijnwerpers staan.

- Er is de **toneelmeester**, die de zorg heeft over de technische kant van het theater, over het decor en de rekwisieten die de acteurs tijdens de voorstelling nodig hebben.
- Er is de **technieker** die instaat voor licht en geluid en voor de opbouw van het decor.
- Er is de **theaterdirecteur** die de leiding heeft over alle medewerkers en verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen in het theater.
- En er is tenslotte de **acteur**: in de voorstelling wordt dit personage getypeerd als een veeleisend en ijdel man die voortdurend wil 'gepamperd' worden.

Het is goed dat je vooraf aan de leerlingen vertelt dat we deze mensen zullen ontmoeten.

Maar de voorstelling gaat over veel meer dan over het theater en de relaties tussen de mensen die er werken.

VERHAAL

Er is een theatergezelschap, Studio OKRA genaamd dat al jaren klassieke stukken speelt zoals 'De Meeuw' van Tsjechov... (Of 'De Spreeuw' volgens de theaterdirecteur die geen enkele titel kan onthouden). Dit stuk zouden ze net deze middag spelen, maar een stevige brand heeft de voorbije nacht het gros van de decors en kostuums in as gelegd. Er was geen tijd om de voorstelling af te gelasten; wanneer de eerste toeschouwers binnenkomen - via een nooduitgang - is de theaterdirecteur met zijn medewerkers nog in crisisberaad. Omdat ze het publiek niet willen ontgoochelen, besluiten ze in allerijl om een stuk op te voeren waarvan het decor nog min of meer overeind staat: 'Cyrano de Bergerac', een klassieker van de Franse theaterauteur Edmond Rostand. Het hele stuk spelen is onmogelijk, dus, zo kondigt de directeur aan, krijgen we een aantal scènes uit Cyrano te zien. Het is echter al heel lang geleden dat Studio OKRA dit stuk nog opvoerde. En van de hele cast is er maar één acteur meer over, die bovendien de tekst grotendeels vergeten is. Met behulp van de toneelmeester en de theaterdirecteur slaagt OKRA er in om twee scènes te spelen. Daarin loopt alles mis wat er in het theater mis kan gaan. En ook is er een heel storende factor: de brandweervrouw die omwille van de veiligheid van de toeschouwers niet van de scène wil wijken en

de spelers uit hun concentratie haalt. Deze vrouw gedraagt zich erg vreemd. Ze is er om de oorzaak van de brand op te sporen, maar tijdens haar onderzoek stelt ze de meest rare vragen...

In Studio ORKA speelt De Spreeuw is niets wat het lijkt. Je verwacht een theatervoorstelling die helemaal af is, maar door omstandigheden draait alles anders uit. Al van voor de aanvang van het stuk blijkt dat er iets grondig mis is, maar het is eigen aan het theater om dit te camoufleren en te doen alsof alles wat mis gaat zo gepland is. The show must go on! En ook de mensen die deze voorstelling bevolken doen zich anders voor dan ze echt zijn. Allemaal hebben ze een verborgen droom of talent, een 'geheim' dat in de loop van de voorstelling wordt onthuld.

VORMGEVING

De vormgeving is bij Studio ORKA altijd een medespeler die zorgt voor onverwachte wendingen. In *Studio ORKA speelt De Spreeuw* suggereert de vormgeving de verwoesting die de brand heeft aangericht: de geblakerde en wankele decors, de schroeigaten in de gordijnen, de stroompanne, het puin op en naast de scène... Dit alles moet de nood situatie bij aanvang van de voorstelling geloofwaardig maken. Maar zoals de personages en hun onderlinge relaties in de loop van de voorstelling veranderen, zo verandert ook het decor. En niet één, maar meerdere keren.

Er zijn verschillende manieren waarop u de kinderen kan voorbereiden op de voorstelling. Enkele tips:

- Vooreerst is het belangrijk om hen te vertellen dat de voorstelling een heel spannend begin heeft. Nog voor het publiek in de schouwburg wordt binnengelaten wordt het geïnformeerd dat er een brand is geweest. Het zou kunnen dat sommige kinderen daarop angstig reageren. Stel hen gerust door te zeggen dat alles onder controle is en dat ze veilig zijn. Het publiek wordt vervolgens via een nooduitgang de zaal binnengeloodst. Vertel hen vooral vooraf niet wat er aan de hand is.
- In het eerste gedeelte van de voorstelling worden een aantal namen van theaterauteurs en –stukken genoemd (zie hierboven). De kinderen hoeven niet te weten wie of wat wordt bedoeld. **Wat wél goed is hen vooraf te vertellen is het verhaaltje van Cyrano de Bergerac.** Het is een beroemd stuk over een man met een heel lelijke neus, genaamd Cyrano. Hij schaamt zich voor zijn neus en heeft geen hoge dunk van zichzelf. Het enige wat hij goed kan, is schrijven en dichten. Iedereen luistert als betoverd naar zijn mooie woorden. Cyrano is verliefd op de schone Roxanne maar durft dat haar niet te zeggen. Want Roxanne vindt hem wel lief als vriend, maar haar hart gaat uit naar Christian. Deze Christian is net het tegenovergestelde van Cyrano: hij is mooi maar als hij praat klinkt het allemaal zo saai en vervelend. Om Roxanne te verleiden vraagt Christian aan Cyrano om hem te helpen. Cyrano fluistert mooie zinnen in Christians oor, die Christian herhaalt in het bijzijn van Roxanne...

Cyrano, zoals hij meestal wordt opgevoerd, ook in de voorstelling van Studio ORKA: een man met een belachelijk grote neus...

- Er wordt sowieso veel gefluisterd en ingefluisterd in de voorstelling. Dit is een rode draad doorheen de voorstelling. Het gebeurt niet alleen tussen Cyrano en Christian in het 'toneeltje-in-het-toneel', maar ook tussen de personages: de acteur - alias Cyrano - moet de toneelmeester - alias Christian - een tekst influisteren die hij minder goed kent dan de toneelmeester, met alle verwarringen als gevolg. Wanneer de theaterdirecteur het publiek moet toespreken wordt zijn toespraak ingefluisterd door de toneelmeester. De techniekster fluistert het meisje in het oor wat ze moet zeggen tegen haar vader, enzovoort. Het influisteren is een manier van elkaar te helpen in hachelijke situaties.

U kan met de kinderen een 'fluisterspel' doen:

Zit in een kring, geef de eerste persoon een briefje met een tekst, en laat die dat zijn buur influisteren. Bij voorkeur is deze tekst, zoals in Cyrano, een poëtische tekst, bijvoorbeeld een paar zinnen over hoe mooi, lief, wijs, slim de ander wel is – als een korte liefdesbrief of een brief die de beste vrienden aan elkaar geven. De buurman fluistert het dan zijn buurman in, en zo de hele kring rond. Laat de laatste in de kring opschrijven wat hem wordt ingefluisterd. Lees dan beide briefjes voor: die met de oorspronkelijke tekst en die met de doorgefluisterde tekst.

- Maak de kinderen duidelijk dat er een toneeltje (twee korte scènes uit Cyrano de Bergerac) in het toneel wordt gespeeld. De voorstelling gaat over mensen die proberen een voorstelling te spelen...
- Praat met de kinderen over het medium theater: over wat de taken zijn van een acteur, een toneelmeester, techniker, theaterdirecteur, decorbouwer, lichtontwerper, regisseur ... Over wat er allemaal moet gebeuren voor een voorstelling gespeeld kan worden. Over wat de toeschouwer moet doen - ticket afhalen en tonen bij het binnengaan, jassen ophangen, applaudiseren aan het eind om de acteurs te 'bedanken'...

Er zijn een paar handige tools om kinderen vertrouwd te maken met het theater, o.a. deze 2 boekjes:

- We zijn allang begonnen, maar nu begint het echt
Joke Van Leeuwen
- Tello gaat naar het toneel
Dieter Deswarte

FLYERTEKST:

De voorbije 10 jaar maakte Studio ORKA uitsluitend theater op locatie.

Dit keer duiken ze onder in een voor hen héél ongewone biotoop: 'de theaterzaal'. Ze gaan op zoek naar het leven achter de schermen, naast de schijnwerpers, en speuren naar de intriges verborgen tussen de kieren van de theatervloer. Welke wensen worden gekoesterd? Welke rol wordt er gespeeld als de spots doven?

Studio ORKA speelt De Spreeuw is een familievoorstelling over schijn en zijn, maskers en vermommingen. Over gemiste kansen en vervlogen dromen. Over koortsachtig zoeken maar niet vinden. Over hard vallen, en samen weer opstaan. (leeftijd: 7+)

CONCEPT/SPEL: Philippe Van de Velde, Martine Decroos, Dominique Van Malder, Katrien Pierlet, Jo Jochems, Tom Ternest, Kirsten van den Hoorn

VORM: Philippe Van de Velde

UITVOERING DECOR: Philippe Van de Velde, Kobe Van den berghe, Kristof Oosterlynck, Bart Van Bellegem, Peter van Hoof, Kris Van Oudenhove

COACH: Tom Dupont

DRAMATURGIE: Mieke Versyp

PRODUCTIELEIDING: Maarten Naessens, Famke Dhont

KOSTUUMS: Maartje Van Bourgognie, Elise Goedgezelschap

TECHNIEK: Kristof Oosterlynck, Peter van Hoof, Freek Pieters

BEWEGINGSADVIES: Randi De Vlieghe

ILLUSTRATIE: Martha Verschaffel

LAY-OUT: Sofie Aelterman

In coproductie met Vooruit. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap, Stad Gent. Met dank aan alle medewerkers van Minard, Brandweerzone Centrum Gent, NTGent.

Studio ORKA hoort graag hoe jullie en de leerlingen de voorstelling hebben ervaren. Reacties kunnen gemaïld worden naar martine@studio-orka.be.